

החליל פרק חמישי סוכה

נא.

עין משפט נר מצוה

א א ב מיי פ"ג מהל' כלי
המקדש הלכה ג סגמ
עשין קטט:
ג ד מיי שם פ"ב מהל'
איסורי ביאה ה' ג:
ה ד מיי פ"ח מהלכות
לולב הלכה יג:
ו ה מיי פ"ג מהלכות כלי
המקדש ה' ג סגמ עשין
קט:
ז ו מיי פ"ח מהלכות לולב
הלכה יג:
ח ז מיי פ"ח מהלכות כלי
המקדש הלכה ו:
ט ח מיי פ"ח מהלכות
לולב הלכה יד:

רבינו חננאל

חננאל הוא, דתנן בערכין
פרק שני עבדי כהנים
וירי דברי ר' מאיר, וירי
הוסי אומר שמפחת בית
האגריים כו', ר' חנניה בן
אנטיגוס אומר לויים, מאי
לאו בהא פליגי דמאן
דאמר עבדים היו, פי'
אלו המכרים באבוב, קסבר
עיקר שירה בפה, והלויים
המכרים באבוב אף על
פי שהן עבדים הותרו
שהיר אין הסמיכה עליהן,
ומאן דאמר לויים היו,
קסבר עיקר שירה בכלי
לפיכך לויים היו, ותסברא
דבהבכי פליגי, אי הכי ר'
יוסי דקתני כשחין היו
מאי קאמר ג'ניא: קא
סברו כו', כמו שהווא
מפורש בערכין פרק שני.
וירי דיימיה אמר מחלוקת
בשיר של בית השואבה,
אבל בשיר של קרבן
דברי הכל כבודיה היא
ודחיא שבת. מיתבי חליל
של בית השואבה דוחה
שבת דברי ר' יוסי בר'
יהודה, ותכנסו אומרים
אפילו יום טוב אינו דוחה,
תיובתא דרב יוסף תיובתא.
בחליל של בית השואבה,
אבל בשיר של קרבן
דמיקרא כתיב ג'ני שירה צפה
להשמיע קול אחד להלל להודות לה'
ולצתר הכי כתיב ג'ני השיר וצהלל
לה' שמע מיניה דעיקר שירה צפה
וכלי השיר לצסומי קלא:
מבבא'מכנסיה'בסומיה'מיינייהן.
תימה דלא חשיב נמי
(ט) כמות שגם היא הימה של שש:
שעריהן'ה'היום עומדין בבשי'
שיר. לשמחת צית
השואבה אצל דוכן לשיר דקרצן אצל
המוצא היה כן פירש צקונט' וצמס'
גדות (פ"ב מ"ו) תנן ומיימי לה צפיק
דיומא (דף ע"ו). ראצ"ז אומר מעלה
הימה שם גבוהה אמה ודוכן נתון
עליה אותה מעלה הימה צין עורת
ישראל לעזרת כהנים:
קרא

בתנאי עבדי כהנים היו. משנה היא פרק שני דערכין (דף י.)
ותימה דהכא נסקינן דכ"ע עיקר שירה צפה והתם
קמני רישא דחליל מכה צשמונה ימי החג ואי אפשר צלל שבת וי"ל
דהא מפרש טעם משום דלחן צצות במקדש וצירושלמי פריך ומשני
רישא רבי יוסי זר' יהודה היא:

מעריין מדובן. ראוהו עומד על
הדוכן עם הלויים אין
כריך לצדוק אחריו לא להשיאו מיוחסת
וליתן לו מעשר ראשון דודאי לוי הוא
שמפני דבר זה לא הרגילו עבדים
לעמוד שם כך פירש צקונטרס משמע
שרושה לומר דפליגי בהכי דמר סבר
אין להעמיד עבדים לדוכן דחיישינן
שמא יעלוס ליוחסין ולמעשר ומר סבר
לא חיישינן למעשר אצל חיישינן
ליוחסין ומר סבר אף ליוחסין לא
חיישינן ואין לשון משמע כך דקאמר
והכא צהא קא מופלגי מר סבר הכי
הוה מעשה ומ"ס הכי הוה מעשה
משמע שהמעשר (א) אין תלוי בהעלאה
אלא העלאה תלויה בצמעשר (ב) דמר סבר
הכי הוה מעשה שהלויים היו צקיאס
צכלי שיר ומר סבר עבדים היו
צקיאס יותר מן הכל והעמידום ומיהו
פרק שני דערכין (דף י.) (שם) משמע
כפירש הקונטרס דגרסו והכא צמעלן
מדוכן למעשרות וליוחסין קמיפלגי
ומיהו גס לפי מה שפירשתי שם
יש לישב:

למחצצרים ולמשוררים. והכא
לא כתיבי כלים
וחלוצרות לא כלי שיר וינהו שם
לתקיעות התמידין והמספין כך פירש
צקונ' ומימי' קרא גופייה כחצו צכלי שיר
דקרא הכי כתיב צדצדי הימים (צ' ה')
ג'ני שלמה כחצו למחצצרים ולמשוררים
להשמיע קול אחד להלל ולהודות לה'
וכהרים קול חצוצרות וצמלמלים
וצכלי השיר וצהלל לה' כי טוב כי לעולם
סמדר וי"ל דדייק מדחלקס צ' הילוליס
דמעיקרא כתיב ג'ני שירה צפה
להשמיע קול אחד להלל להודות לה'
ולצתר הכי כתיב ג'ני השיר וצהלל
לה' שמע מיניה דעיקר שירה צפה
וכלי השיר לצסומי קלא:

מבבא'מכנסיה'בסומיה'מיינייהן.
תימה דלא חשיב נמי
(ט) כמות שגם היא הימה של שש:
שעריהן'ה'היום עומדין בבשי'
שיר. לשמחת צית
השואבה אצל דוכן לשיר דקרצן אצל
המוצא היה כן פירש צקונט' וצמס'
גדות (פ"ב מ"ו) תנן ומיימי לה צפיק
דיומא (דף ע"ו). ראצ"ז אומר מעלה
הימה שם גבוהה אמה ודוכן נתון
עליה אותה מעלה הימה צין עורת
ישראל לעזרת כהנים:
קרא

עבדי כהנים היו. [משנה]
צמוסת ערכין היא על אוחזי כלי שיר צשעת שיר של קרבן קיימינן:
משפחה בית הפגרים ומשפחה בית
ומאמאום היו. זה שם מקומם: **ומשיאין לכהונה.** ישראל מיוחסין היו
שנשיהם אלמנות וצנותם ראויות
לינישא לכהנים: **לויים היו.** אצל
ישראלים פסולין לכך: **מעלין מדוכן.**
הראוהו עומד על הדוכן עם הלויים א"ל
לצדוק אחריו לא להשיאו מיוחסת ולא
לתת לו מעשר ראשון דודאי לוי הוא
שמפני דבר זה לא הרגילו להעמיד שם
כי אס לויים כדי שלא יעשו צהס צני
לצדוק אחריו לא להשיאו מיוחסת ולא
לתת לו מעשר ראשון דודאי לוי הוא
שמפני דבר זה לא הרגילו להעמיד
שם עבדים: **אצל לא למעשרות.** שלא
נזהרו מלהעמיד שם ישראל: **ומאן**
דאמר עבדים היו. קסבר אין סומכין
על הדוכן מלצדוק אחריו להעלותן
ליוחסין הלכך לא נזהרו על כך: **ור'**
ירמיה אמר כו'. לעיל ג:] קאי אפלוגתא
דרבי יוסי צרבי יהודה ורבנן ופליגי
דלרצ' יוסף: הכי גרסינן דרבי יוסי
סבר שמה יסירה נמי דוחה שבת.
האילו ושמחת מנוה היא וצחליל אין
איסור מלאכה אלא צצות צעלמא:
סיוצבא דרב יוסף. דלמר מודה ר'
יוסי צציר של שואבה ללא ידחה:
אצל צציר של קרבן דוחה כו'. האי
לשון קושיא וצעיל הוא כלומר חזינן
הכא דצבל שואבה פליגי ואיכא למידק
הא צבל קרבן מודו רבנן דחיי: **נימא**
ספוי סיוצבא דרב יוסף. נמי צצה
דלמר לעיל צבל קרבן פליגי והכא
דייקינן דמודו רבנן ציה והיא סיוצבא
צמרתה צבל שואבה הוי מיוצמיה
מדרבי יוסי וצבל קרבן הוי מיוצמיה
מדרבנן: **והוא הדין לקרבן.** ומלרבנן
לא תוצמיה: **והא קמני מפסינן והוה**
חליל כו'. ל"ג והא עלה קמני אלא
והא קמני: **אלא לאו רבנן היא.**
דשמעינן להו צצשואבה דלא דמי
וקמני זהו למעוטי דקרצן אלמא צבל
קרצן מודו: **החל שיר ה' וחלוצרות**
ועל ידי כלי דוד. אלמא כלי דוד שיר
ה' קרי ליה: **למחצצרים ולמשוררים.**
והכא לא כתיב כלים וחלוצרות לאו
כלי שיר וינהו שחן לתקיעות התמידין
והמסופין: **בתצ"ל** יורדין לעזרת
נשים. כהנים ולויים יורדין מעזרת
ישראל שהיא גבוהה לעזרת נשים
שלמטה הימה צצפיעה ההר: **ומפקינן**
שם סיקון גדול. מפרש צגמרא ג'ע"ג]:
וארצבא ספליים של זהב צראשיהן.
צראש כל מנווה ומנווה: **ילדים.**
צחורים וצדידיהם כדי שזנו ועוליס כל
אחד צסולמו: **מבבא'מכנסיה'בסומיה'**
ומהמיינייהן היו מפקיעין. ממכנסי
צגדי השדר שהיו משל צצור ומאצנטיהס
הישנים מפקיעין קורעינן לעשות
פחילות: **שלא היסה מחירה מאור צית**
השואבה. לפי שהמנורות צבוהין
חממיס אמה (ו) והר הצית צצוה
והאורה וצרתה צכל העיר וצותל
מנרתי שהוה לסוף עזרת נשים היה
נמוך כדלמרינן צצדר יומא (דף ע"ו).
והמנורות עולינן למעלה הימנה:
צאצוקות

בתנאי (ד) (דתינאי) (א) עבדי כהנים היו דברי ר'
מאיר רבי יוסי אומר *משפחת בית הפגרים
ומשפחת בית ציפריא ומאמאום היו שהיו
משיאין לכהונה ר' חנינא בן אנטיגונס אומר
לויים היו מאי לאו בהא קא מופלגי דמאן
דאמר (א) עבדים היו קסבר עיקר שירה בפה
ומאן דאמר לויים היו קסבר ר' עיקר שירה
בכלי ותסברא רבי יוסי מאי קסבר אי קסבר
עיקר שירה בפה אפילו עבדים נמי אי קסבר
עיקר שירה בכלי לויים אין ישראלים לא אלא
(ב) דכולי עלמא צעיקר שירה בפה ובהא קא
מופלגי דמר סבר הכי הוה מעשה ומר סבר
הכי הוה מעשה למאי נפקא מינה למעלין
מדוכן ליוחסין ולמעשר קא מופלגי מאן
דאמר עבדים היו קסבר אין מעלין מדוכן
ליוחסין ולא למעשר ומאן דאמר ישראל היו
קסבר מעלין מדוכן ליוחסין אבל לא
למעשר ומאן דאמר לויים היו קסבר מעלין
מדוכן בין ליוחסין בין למעשר ורבי ירמיה
בר אבא אמר מחלוקת בשיר של שואבה
דרבי יוסי בר יהודה סבר שמחה יתירה נמי
דוחה את השבת ורבנן סברי דשמחה יתירה
אינה דוחה את השבת אבל הבשיר של קרבן
דברי הכל עבודה היא ודוחה את השבת
מיתבי שיר של שואבה דוחה את השבת
דברי רבי יוסי בר יהודה ותכמים אומרים
אף יום טוב אינו דוחה תיובתא דרב יוסף
תיובתא לימא בשיר של שואבה הוא דפליגי
אבל בשיר של קרבן דברי הכל דוחה את
השבת *לימא תיהו תיובתא דרב יוסף
בתרתי אמר לך רב יוסף פליגי בשיר של
שואבה והוא הדין לקרבן והאי דקמיפלגי
בשיר של שואבה להודיעך כחו דרבי יוסי
בר יהודה דאפילו דשואבה נמי דחי והא
קתני זהו חליל של בית השואבה שאינו
דוחה לא את השבת ולא את יום טוב זהו
דאינו דוחה אבל דקרצן דוחה מני אי נימא
רבי יוסי בר יהודה האמר שיר של שואבה
נמי דוחה אלא לאו רבנן ותיובתא דרב יוסף
בתרתי תיובתא מאי טעמא דמאן דאמר
עיקר שירה בכלי דכתיב ויאמר חזקיהו
להעלות העולה להמזבח ובעת החל העולה
החל שיר ה' והחצוצרות ועל ידי כלי דוד
מלך ישראל מ"ט דמאן דאמר עיקר שירה
בפה דכתיב ויהי כאחד למחצצרים
ולמשוררים להשמיע קול אחד ואידך נמי
הא כתיב ויאמר חזקיהו הכי קאמר החל שיר
ה' בפה על ידי כלי דוד מלך ישראל לבסומי קלא ואידך נמי
הא כתיב ויאמר חזקיהו הכי קאמר מחצצרים מה
מחצצרים בכלי אף משוררים בכלי: **בתנאי** (ב) מי שלא ראה שמחת בית
השואבה לא ראה שמחה מימיו ובמוצאי יום טוב הראשון של חג ירדו
לעזרת נשים ומתקנין שם תיקון גדול מנורות של זהב היו שם וארבעה
ספלים של זהב בראשיהם וארבעה סולמות לכל אחד ואחד וארבעה ילדים
מפירחי כהונה ובידיהם כדים של מאה ועשרים לוג שהן מטילין לכל ספל
וספל מבלאי מכנסי כהנים ומהמייניהן מהן היו מפקיעין ובהן היו מדליקין
ולא היה חצר בירושלים שאינה מאירה מאור בית השואבה חסידים ואנשי מעשה היו מוקדין בפניהם
באבוקות

גליון הש"ס
נמרא לימא תהו
תיובתא דרבי בתרתי.
קעון זה לעיל דף ד ע"ב
תשי"ג:

מוסף רש"י
עבדי כהנים היו. אומס
המכס חליל (ערכין)
שהיו משיאין
לכהונה. כהנים היו
ושאין ננומיס ישראלים
מיוחסין היו (שם). מבלאי
מכנסי כהנים. ממכנסי
כהנים הללוים (שם)
מפקיעין. עשין
קריעה וצמא (בב) צצמתי
ועשין פחילות צצמתי
צית שואבה שאי צצורה
נשים (שבת כ"א).

(א) חקר כחן ע"ל ואלך נמי
הא כתיב ויאמר חזקיהו וכו'
הכי קאמר וכו'.